

OUTOKUMPU [17] LINTUTORNI

Kivikautisen asuinpaikan tarkastus

Petro Pesonen 1993

Outokumpu [17] Lintutorni

Kivikautinen asuinpaikka, lk.1

Kylä: Sysmä

Tila: 8:19 (Pk 1990)

Peruskartta: 4222 10 HARMAANSALO

x: 6953 78-6954 13, y: 4453 16-55, z: 87-91 mmpy

Löydöt: KM 27965:1-13 saviastian paloja 77 kpl, koukunvarsi, piiesineen katkelma, retusoitu pii-iskos, puuesineen hiiltynyt katkelma?, kvartsi-iskoksia 5 kpl, asbestia 1 kpl, palanutta luuta 6 kpl

Tutk. Pesonen Petro, tarkastus 1993

Pesonen 1993:

Löysin asuinpaikan 25.9.1993 kierrellessäni potentiaalisia kivi-kautisia asuinpaikka-alueita Outokummun alueella viikonloppuna 24.-26.9.1993 Outokummun Sätöksen kaivauksen ollessa käynnissä. Asuinpaikkaa tutkittiin uudestaan 27.9.1993 ja tällöin mukana olivat myös arkeologit **Taisto Karjalainen, Oili Räihälä ja Kreetta Lesell** ja suurin osa löydöistä tehtiin tällöin koekuopista.

Asuinpaikka sijaitsee Sysmäjärven koillisrannalla, pitkällä luode-kaakko -suuntaisella rantakaistalla, alkaen Tuomiahon talosta aina Mustikkasuolle saakka, Kuopion-Joensuun tien kanssa samansuuntaisena vyöhykkeenä. Alue on ainoita pelloksi raivaamattomia kankaita koko Sysmäjärven rannalla. Asuinpaikka-havainnot koostuvat yhdestätoista asumuspainanteesta, pinta- ja koekuoppalöydöistä.

Kaikki painanteet sijaitsevat samalla rantaterassilla, n. 90 mmpy korkeudella. Painaumien laajuus on n. 7 x 7 m. Osa niistä on varsin "selviä" eli yli 50 cm syviä, osa taas "epäselviä" eli alle 50 cm syviä. Koekuoppien perusteella on kuitenkin ilmeistä, että molemmat "tyypit" ovat asumuspainanteita. Alueelle tehtiin 27.9.1993 kaikkiaan viisi koekuoppaa, joista kolme oli löydöttömiä. Löydöllisistä koekuopista ensimmäinen tehtiin lintutornille johtavaa tietä toiseksi lähimpänä luoteessa olevaan asumuspainanteeseen, joka oli "selvä". Tästä lapionpisto-maisesta kuopasta nousi lähes puoli kiloa tyyppillistä kampakera-

miikkaa ja jonkin verran palanutta luuta (KM 27965:1-4). Toinen koekuoppa tehtiin samankokoisena em. tiestä kauimpana luotessa olevaan asumuspainanteeseen, joka oli "epäselvä". Tästä koekuopasta löytyi vuolukivinen koukunvarsi, piiesineen katkelma, retusoitu pii-iskos, mahdollisesti hiiltyneenä säilynyt puoesineen katkelma ja tyypillistä kampakeramiikkaa (KM 27965:5-11). Pintalöytöinä tulleet kvartsi-iskokset ovat kahdelta eri korkeudelta tien pinnasta. Löytöjen KM 27965:13 korkeus on vain n. 87 mmpy, kun taas KM 27965:12 on samalta terassilta kuin asumuspainanteet. Löydöttömistä koekuopista kaksi tehtiin terassin reunalla ja yksi asumuspainanteen valliin. Asumuspainanteiden, koekuoppien ja pintalöytöjen ylimalkainen sijainti selviää yleiskarttaluonnoksesta.

Sysmäjärven rannalla näyttää sijaitsevan laaja ja erittäin rikas kampakeraaminen asuinpaikka, jolla on viitteitä myös myöhemmästä asutuksesta (87 mmpy kvartsit), joka ehjyytensä puolesta kuuluu ilman muuta luokkaan 1. Asuinpaikka olisi syytä kartoittaa, se saattaa jatkua vielä ainakin Jakaranniemeen asti, täällä tosin maasto-olosuhteet poikkeavat jo hieman.

Liitteet: peruskarttaote 1:20000
yleiskarttaluonnos 1:5000

Helsinki 19.10.1993

Petro Pesonen, HuK

OUTOKUMPU [17] LINTUTORNI

Yleiskarttaluonnos , n. 1:5000

Piirt. Petro Pesonen 1993

- asumuspainanne
- epävarma asumuspainanne

200 m

N

